

LAIVOTĀJIEM LUBĀNS - LUBĀNA

34 KM GARŠ LAIVU BRAUCIENS PA AIVIEKSTI

Gleznainā un apdziedātā Aiviekste savā mierīgajā plūdumā no Lubāna ezera līdz Lubānas pilsētai aizvedīs neaizmirstamā 34 km. piedzīvojumā 1 vai 2 dienu garumā. Sākot ar daudzveidīgu, neapdzīvotu un neskarto dabu caur klānu pļavām ar purvainiem krastiem, kur pat grūti atrast piemērotu vietu izkāpt, līdz skaistiem stāvkrašiem, gleznainiem vītoli un ozolu rotātiem upes līkločiem, viensētām, lauku ceļiem un pašai Lubānas pilsētai.

Aiviekste posmā no Lubāna ezera līdz Lubānai būs piemērotāka tiem, kam patīk mierīgi ļauties upes rāmajā plūdumā izbaudot neskarto dabu, putnu daudzveidību, kādu meža zvēru upes krastā. Sajust upes un dabas patieso mieru! 34 km posms veicams vienā vai divās dienās, ja to grib paveikt vienā dienā, būs cītīgāk jāpaairē. Lēnā straume un kritums aptuveni 2,5 m visā 34 km garumā. 15. mitajā kilometrā pie Lagožas upītes ietekas pamanīsiet norādi, kur izveidota ērti piestājama piknika vai nakšņošanas vieta.

1 Laivot sākam **Aiviekstes iztekā no Lubāna ezera**. Lubāns ir lielākais Latvijas ezers ar kopējo platību 8200 ha, viens no lielākajiem pilnībā iedambētajiem ezeriem Eiropā, pie **Lubāna mitrāja informācijas centra**. GPS: 677414, 300739, kur pieejama apkārtnes tūrisma informācija, maršruti, autostāvvietas, naktsmājas, piknika un telšu vietas. Kafija un uzkodas (TIC darba laikā),

2 **Vērdes kanāls**. 3,5 km garš, pilnībā iztaisnots mākslīgi radīts. Sākotnēji rakts ar rokām, tad piesaistot bagarmašīnu lai palielinātu upes ūdens caurlaidību pavasara plūdus.

3 **Piknika, telšu vieta**. Biedrība "Aborieši" ierīkota.

4 **Lettes**. Diskgolfs, pludmales volejbols, telšu, piknika vietas. **Laivu izcelšanas vieta**. tel. **29169497**

5 **Dabas taka "Atviekste ozoli"** aktīvās atpūtas un sporta biedrības **"Aborieši"** bāzes vieta. **Laivu izcelšanās vieta**. Pastaigu takas, baskāju taka, peldvieta, velo trases. Akmens laikmeta apmetne, loka šaušana. Velo noma. Laivu, kajaku noma, apmācība. Tūrisma aprikojums. Piedzīvojumu, purva pārgājieni. Mobilā pirts, zvaigznes nojume, skatuve. Diskgolfs. Tel. **26649344**

6 **Lubānas vīnotava**. Vietējais vīns no Latvijas labumiem, tiek darināti sarkanie, baltie un dzirkstošie vīni, iespējama ekskursija pa ražotni un degustācija, iespējams arī vīnus iegādāties. Tel. **26320202**

7 **Atpūtas vieta "Lubānas mototrase"**. BMX bērnu trase, pieejami bērnu kvadracikli un skrejriteņi. Mototrase, Offroad trase, kvadraciklu noma, izbraucieni, ekskursijas ar kvadracikliem gida pavadībā. Ūdensmotociklu noma, bērnu vizināšana. Izbraucieni ar motorlaivu, divstāvu piknika kuģīti. Peintbols. Pastaigu takas, karstais kubls, piknika, telšu vietas, kemperu piestātne. Tel. **29429538**

8 **Akmeņu parks "Vaidavas"**. Viena no lielākajām akmeņu, fosīliju kolekcijām Latvijā. Krūzītes, senie priekšmeti, koka veidojumi. Ekskursija un stāstījums par akmeņu īpašībām, zemes enerģijas ietekmi uz augiem un cilvēka veselību. Pieejamas telšu un piknika vietas. Tel. **26565071**

9 **Lubānas ev. Luterāņu baznīca**. Celta 1869.-1872. gadā Nepgotikas stilā, neparasti projektēta ar lielo un mazo baznīcu, tiek piedāvātas ekskursijas skatu tornī, no kura kura paveras gleznaina Lubānas apkārtnē. Tel. **64894471**

10 **Lubānas novada amatnieku centrs**. Vietējo amatnieku pinumi, adījumi, austi tautiskie brunči, pirtszāļu paklāji. Tel. **26565071**

• 1-35 upes kilometru atzīme no iztekas pa straumi

Aizraujoša Aiviekste ir agrā pavasarī tiem, kas grib apskatīt dabas varenību un ūdens pārpilnību, no pašas upes iztekas pa pārplūdušajām klānu pļavām laivotāji dodas piedzīvojumā ārpus upes robežām līkumojot starp kokiem, brīžiem nav saprotamas esi upē vai pļavā, jo upe ir vairākas reizes platāka kā vasarā un gandrīz bez straumes pirmos 20 km. Var izlīkumot applūdušās pļavas un atgriezties upes iztekā vai doties līdz Lubānas pilsētai garākā pavasara izjūtu piedzīvojumā. Aiviekste ir laivojama arī ziemā.

FAKTI UN VĒSTURE PAR AIVIEKSTI

Aiviekste ir vienīgā upe, kas iztek no Lubāna ezera ziemeļu gala ir 114 km gara un lielākā Daugavas labā krasta pieteka. Vēsturiski pavasaros Aiviekste pamatīgi applūda radot lielus postījumus apkārtnes klānu pļavām. 19. gadsimtā tika uzsākti vērīnīgi darbi. No Lubāna līdz Kujas ietekai Aiviekste tika iztaisnota 8 km garumā un padziļināta 70 km garumā. Darbi tika veikti ar pamatīgu, no ASV pasūtītu bagarētāju «Spēkonis» kurš no upes izcēla 3 miljoni kubikmetru grunts tādējādi palielinot upes ūdens uzņemšanas jaudu. Aiviekstes baseins ir bagāts ar arheoloģiskiem atradumiem. Neolīta laikā Lubāna apkaimē gar Aivieksti koncentrējās apmetnes, izmantojot upi iedzīvotāji varēja doties uz jūras piekrasti, kur maiņas ceļā iepirka dzintaru. Uzskata, ka šajā apkaimē bija viens no lielākajiem neolīta laka dzintara apstrādes centriem. No dzintara darināja rotas. Izmantojot upi, rotas nogādāja uz Daugavas augšteci, tālāk uz Volgas upi, kur iemainīja pret kramu. No krama gatavoja darba rīkus un ieročus.

Aiviekste bija slavēta arī ar zveju. Cariskās Krievijas un Latvijas brīvvalsts laikā zušus, lašus un vēžus veda uz Rīgu un 19 gs. beigās zušus eksportēja uz Vāciju.

Aiviekste pazīstama arī ar plostniekiem, kas pludināja kokus uz Rīgu, tas bija savulaik lētākais koku transportēšanas veids, taču 1963. gadā pēc Pļaviņu HES uzcelšanas plostošana beidzās.

Pagājušā gadsimta sākumā attīstījās arī tūrisms pa Aivieksti. Braukāja vairāki kuģīši un vadāja ekskursantus, šobrīd pašā Lubānā tūristiem pieejami 2 plosti un 1 divstāvu kuģītis, pieejami izbraucieni ar, motorlaivu, ūdensmotocikliem, zvejas laivām, kajakiem un kanoe.

Vasaras vidū Aiviekste atdzīvojas savā Gada skaistākajā un vērīnīgākajā pasākumā "Aiviekstes svētkos", kas pulcē katru gadu arvien vairāk dažāda veida peldlīdzekļus goda parādē. Skaistais pasākums ir iecienīts gan dalībniekiem, gan vērotājiem.

Noderīgi:

Laivu noma

- Biedrība „Aborīši”, www.aboriesi.lv, tel. **26649344**

- "Aiviekstes laivas", www.aivieksteslaivas.lv, tel. **25434346**

Ūdensmotociki, kvadricikli, kuģītis, motorlaiva:

Atpūtas vieta "Lubānas mototrāse", tel. **29429538**

Ekskursijas

Laivošanas maršrutu var veikt kopā ar instruktoru no LMIC, kas veic arī apmācību, tel. **29234956**

Naktsmītnes

- Lubāna mitrāja informācijas centrs, www.lubanamitrajs.lv, tel. **29234956**

- Viesu nams „UpeNes” (Lubāna), tel. **26323552**

- Tūristu naktsmītne Lubānā, tel. **26165144**

- Naktsmītne Lubānā, tel. **28682267**

Atpūtas vietas

- Telšu, piknika vietas: Lubāna mitrāja informācijas centrs, www.lubanamitrajs.lv, tel. **29234956**

- Telšu, piknika vietas, kubls, kemperu piestātne: Atpūtas vieta "Lubānas mototrāse", tel **29429538**

- Telšu, piknika vietas, pirts, nojume, skatuve - Dabas takā „Aiviekstes ozoli”, Biedrība "Aborīši" www.aboriesi.lv, tel. **26649344**

